

Müzakere Edilmemiş Bir Alacak İçin Arabuluculuk Dava Şartının Gerçekleşmemesi

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 24.02.2026

Kaynak: Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 21.04.2025 tarihli ve 2025/445 E., 2025/3572 K. sayılı kararı

Kısa Cevap

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, arabuluculuk dava şartının gerçekleşip gerçekleşmediğinin **yalnızca son tutanak esas alınarak** belirlenebileceğine; başvuru formunda yer alsa bile **son tutanakta görünmeyen, yani müzakere edildiği anlaşılamayan bir alacak için dava şartının gerçekleştiğinden söz edilemeyeceğine** hükmetmiştir. Son tutanakta “işçi işveren ilişkisinden kaynaklı işe iade istemli ve diğer işçilik alacakları” gibi genel bir ifadeyle yetinilen olayda, yıllık izin ve fazla çalışma ücreti talepleri bakımından dava **usulden reddedilmiş** ve bu sonucu onayan Bölge Adliye Mahkemesi kararı **onanmıştır**.

Kararın Künyesi

Bilgi	Değer
Daire	Yargıtay 9. Hukuk Dairesi
Esas / Karar	2025/445 E., 2025/3572 K.
Karar tarihi	21.04.2025 (oy birliği)
Bölge Adliye Mahkemesi	Ankara BAM 7. Hukuk Dairesi — 2023/4042 E., 2024/3334 K.
İlk derece mahkemesi	Eskişehir 1. İş Mahkemesi — 2023/624 E., 2023/766 K.
Sonuç	Bölge Adliye Mahkemesi kararının ONANMASINA (HMK md. 370/1)

Somut Olay

Davacı, 11.07.2005 – 15.06.2023 tarihleri arasında davalı nezdinde çalıştığını, iş sözleşmesinin haklı ve geçerli bir neden olmaksızın feshedildiğini ileri sürerek **yıllık izin ve fazla çalışma ücretlerinin** tahsilini talep etmiştir. Davalı, feshin haklı nedenle yapıldığını ve ödenmemiş işçilik alacağı bulunmadığını savunmuştur.

Uyuşmazlığın esasına hiç girilmemiştir. Dava dilekçesi ekindeki **18.07.2023 tarihli arabuluculuk son tutanağında** uyuşmazlık konusu “işçi işveren ilişkisinden kaynaklı işe iade istemli ve diğer işçilik alacakları” şeklinde ifade edilmiş; dava konusu **fazla çalışma ve yıllık izin ücretleri açıkça belirtilmemiştir**.

İlk derece mahkemesi, usulüne uygun düzenlenmiş bir arabuluculuk tutanağı bulunmadığı gerekçesiyle 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu’nun 3’üncü maddesi ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 115/2 hükmü uyarınca davayı **dava şartı noksanlığı nedeniyle usulden reddetmiştir**. Bölge Adliye Mahkemesi, arabuluculuk dava şartının **tamamlanabilir dava şartlarından olmadığını** da belirterek davacının istinaf başvurusunu esastan reddetmiştir.

Davacının Temyiz Sebepleri

Davacı vekili özetle; arabuluculuğa başvuru dilekçesinde yıllık izin ve fazla çalışma ücretlerinin açıkça yer aldığını ve görüşmelerde müzakere edildiğini, salt tutanağın genel ifadeyle düzenlenmiş olması nedeniyle davanın reddinin usul ekonomisi ilkesini ve hak arama hürriyetini zedelediğini, işçi lehine yorum ilkesinin gözetilmesi gerektiğini, mevzuatta anlaşma sağlanamayan kalemlerin tek tek belirtilmesini zorunlu kılan bir hüküm bulunmadığını ve tutanağın genel ifade taşıması hâlinde **başvuru formuna** itibar edilerek sonuca gidilmesi gerektiğini ileri sürmüştür.

Dairenin Gerekçesi

Daire, temyiz sebeplerini kabul etmemiş ve gerekçesini şöyle kurmuştur:

“6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu’nun ‘Beyan ve belgelerin kullanılması’ kenar başlıklı 5. maddesi ve 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu’nun 3/21 hükmü göz önünde bulundurulduğunda; arabuluculuk faaliyeti kapsamında düzenlenen belgelerden sadece son tutanağın kullanılmasına izin verilmiştir. Buna göre arabuluculuk dava şartının gerçekleşip gerçekleşmediği hususu, yalnızca son tutanak esas alınarak belirlenebileceğinden, başvuru formunda yer alan alacak kalemlerinin müzakere edilip edilmediği ancak son tutanak ile anlaşılabilir. Müzakere edilmemiş bir alacak için dava şartının gerçekleştiğinden söz edilemez.”

Gerekçenin özü bir **delil kısıtlamasıdır**: 6325 sayılı Kanun arabuluculuk sürecinde düzenlenen belgelerin yargılamada kullanılmasını sınırladığından, hâkimin önüne gelebilecek tek belge son tutanaktır. Başvuru formu, arabulucunun ara notları veya tarafların beyanları bu tespitte kullanılamaz. Dolayısıyla son tutanakta görünmeyen bir alacak kalemi, fiilen müzakere edilmiş olsa bile yargılamada müzakere edilmiş sayılamaz.

Sonuç

Daire, temyizen incelenen kararı usul ve kanuna uygun bularak, davacı vekilinin temyiz sebeplerini kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görmemiş; **Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA**, temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine 21.04.2025 tarihinde oy birliğiyle karar vermiştir.

Uygulamada Ne Anlama Geliyor

- **Son tutanak tek belgedir.** Başvuru formundaki ayrıntı, sürecin nasıl geçtiği veya tarafların beyanı sonradan devreye giremez. Bu nedenle son tutanak imzalanmadan önce içeriğinin okunması, işçi tarafı kadar işveren tarafı için de belirleyicidir.
- **Genel ifade risk yaratır.** “Diğer işçilik alacakları”, “işçi-işveren ilişkisinden kaynaklı alacaklar” gibi kalıplar, hangi kalemlerin müzakere edildiğini göstermediğinden dava şartını karşılamayabilir. Kalemlerin — kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti gibi — tek tek yazılması güvenli yoldur.
- **Eksiklik sonradan giderilemez.** Arabuluculuk dava şartı, Bölge Adliye Mahkemesinin de belirttiği üzere tamamlanabilir dava şartlarından değildir; eksiklik hâlinde dava usulden reddedilir.
- **Zamanaşımı yükü tarafların üzerindedir.** Usulden ret, alacağın esasını çözmediğinden yeni bir arabuluculuk ve yeni bir dava gerekir; bu süreçte zamanaşımı işlemeye devam eder.
- **İşveren tarafı için de iki yönlüdür.** Tutanakta kalemlerin açıkça sayılması, anlaşma sağlandığında hangi alacakların kapsandığını da netleştirir; genel ifade, ibranın kapsamını tartışmaya açar.

Sık Sorulan Sorular

Arabuluculuk başvuru formunda alacak kalemlerini saymam yeterli mi?

Bu karara göre yeterli değildir. 6325 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi ve 7036 sayılı Kanun'un 3/21 hükmü uyarınca yargılamada yalnızca son tutanak kullanılabilir; dava şartının gerçekleşip gerçekleşmediği bu tutanağa göre belirlenir.

Son tutanakta “diğer işçilik alacakları” yazması yeterli olur mu?

Somut olayda yeterli görülmemiştir. Genel ifade, hangi alacak kalemlerinin müzakere edildiğini göstermediği için yıllık izin ve fazla çalışma talepleri bakımından dava şartı gerçekleşmiş sayılmamıştır.

Dava şartı eksikliği yargılama sırasında giderilebilir mi?

Arbuluculuk dava şartı tamamlanabilir dava şartlarından değildir; eksiklik hâlinde dava usulden reddedilir.

Usulden ret kararı alacağın esasını etkiler mi?

Esas hakkında bir hüküm kurulmaz. Ancak yeniden arbuluculuğa başvurulup dava açılınca kadar geçen sürede zamanaşımı bakımından risk doğar.

Karar bozma mı, onama mı?

Onamadır. Bölge Adliye Mahkemesi kararı 6100 sayılı Kanun’un 370/1 hükmü uyarınca onanmıştır.

İşveren olarak son tutanakta neye dikkat etmeliyim?

Görüşülen alacak kalemlerinin tek tek ve açıkça yazılmasına. Bu, hem ileride açılacak davanın kapsamını hem de anlaşma hâlinde ibranın kapsamını belirler.

Resmî Kaynaklar

- Yargıtay Karar Arama — 9. Hukuk Dairesi, 2025/445 E., 2025/3572 K., 21.04.2025
- 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arbuluculuk Kanunu (5’inci madde — beyan ve belgelerin kullanılması)
- 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu (3’üncü madde — dava şartı olarak arbuluculuk)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/muzakere-edilmemis-bir-alacak-icin-arabuluculuk-dava-sartinin-gerceklesmemesi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 03:07 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net